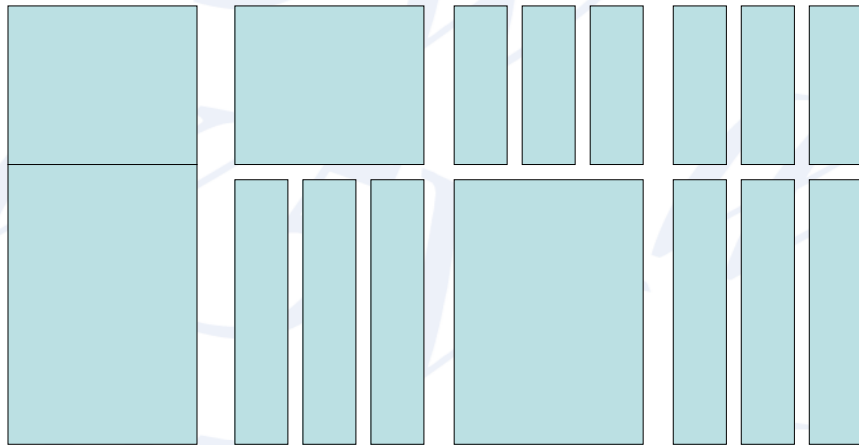

Kaksi sykliä – kehittyvät ohjauksen rakenteet

Tutkinnonuudistus osana Bolognan prosessia

- tavoitteena eurooppalainen korkeakoulualue:
  - yliopistojen rooli Euroopan kehittäjänä
  - yhtenäinen tutkintorakenne
    - ymmärrettävyys (ECTS, DS)
    - yhdenmukaisuus (kaksivaiheisuus)
    - mitoitus
    - liikkuvuus ja kansainvälisyys
    - laadunarviointi
    - elinikäinen oppiminen
    - yhteiset tutkinnot
    - opetuksen laadunvarmistus

Kaksivaiheisten opetussuunnitelmien rakenteet

Vaihtoehtoiset opetus- suunnitelmamallit

- Opetussuunnitelmien luokittelua niiden yleisten ominaisuuksien perusteella
- Luovat erilaisia haasteita opiskelun ohjaukselle ja henkilökohtaiselle opintojen suunnittelulle
- Voidaan toteuttaa erilaisina yhdistelminä

Ohjauksen kysymyksiä eri opetussuunnitelmaympäristöissä

OPINTOJAKSOPERUSTAINEN OPS

- ongelmana, että opintojaksoja suuri määrä ja niiden väliltä usein puuttuvat määritellyt yhteydet
- opetuksen koordinoimattomuus ja opiskelijoiden ennakoimattomat valinnat voivat aiheuttaa viivästyksiä

MODUULI- JA BLOKKI OPS

- kurseja laajempien kokonaisuuksien muoto ohjaa ymmärtävään oppimiseen – kokonaisuuksien hallintaan, mutta voi rajata valinnaisuuksien valintaa (erit. blokki)
- ohjausjärjestelyjen toteuttaminen voi olla opintojaksoperustaista helpompaa, mutta vaatii tehokasta ohjausta
- suositeltava/pakollinen suoritusjärjestys mahdollinen

JUONNE, MATRIISI, PROJEKTIOPS

- tärkeää monipuolinen ydinainesanalyysi, opintojen tehokas ohjaus

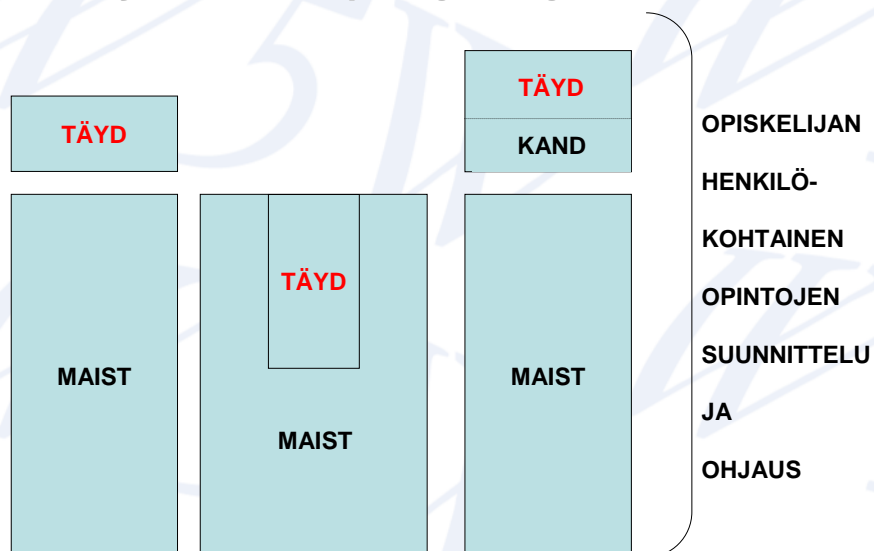
Kaksi vaihetta

- kaksi alkuohjauksen vaihetta
  - integroituminen yliopistoon, tiedeyhteisöön
- kaksi opinnäytteen ohjauksen vaihetta
  - aiemmin opintojen keskivaihe ongelmallinen, nyt siihen tulee toinen opinnäyte, tuleeko uusi kynnyks ?!
- kaksi hopsia
  - yhdessä vai erikseen
  - ohjausvastuu
- ”siirtymä” vaihe
  - osaamisen täydentäminen
  - eurooppalainen, kv-, liikkuvuus
  - aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen

Oppimisprosessin ohjaus

- ohjauksen ja neuvonnan kohdentaminen
  - tarpeen tunnistaminen
- opetukseen integroitu ohjaus
  - opettajatuutorien, vertaistuutorien roolit
  - koulutus, tuki, resurssit
- Jokaisella tieteenalalla HOPS
  - avoin / rajattu HOPS
  - HOPS ohjaus:
    - opintojaksot, uraohjaus, opinnäytteet, maisteritutkinnot
- ohjausmateriaalit, täydentävät opinnot

Täydentävien opintojen ohjaus

Elinikäisen oppimisen ohjaus

- koulutuksesta valmiuksia reflektiiviseen toimintaan – asiantuntijana kehittyminen
  - opintojaksoilla ja opiskelumenetelmien kautta
  - opitaan reflektiivisiä käytäntöjä ja välinetaitoja
- eri akateemisten koulutusorganisaatioiden yhteistyö ohjauksessa ja rekrytoinnissa
  - ohjausmateriaalit
  - kohderyhmien tarpeiden tarkka analyysi
  - organisaatiosta riippumattomien ohjausvälineiden kehittäminen (portfoliot, CV, päiväkirjat)
- työpaikoilla tapahtuvan ohjauksen kehittäminen
- aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen kehittäminen

Ohjauksen laatu

- Ohjaus kiinteä osa yliopiston opetustoiminnon laatua
  - jokainen opettaja on ohjaaja – ja opetuksen (sis. ohjauksen) kehittäminen on yliopiston tehtävä
- Ohjauksen laadun kriteereitä (esim. OPEDlaatu 2004):
  - ohjauksen saatavuus ja ohjaukseen pääsyn takaaminen
  - työelämävalmiuksien kehittymisen ja ammatillisen kasvun tukeminen
  - opintojen ohjauksen läpinäkyvyys, tasa-arvoisuus ja tavoitteiden yhdenmukaisuus
  - ohjauksen integroituminen koulutukseen, opetukseen ja oppimiseen
  - ohjauksen niveltyminen korkeakoulujärjestelmään (kans/kv)
  - ohjauksen arviointi-, seuranta- ja laadunvarmistusjärjestelmien kehittäminen
  - terminologian yhtenäistäminen ja käsitteiden määrittely

Opintojen ohjauksen mitoittaminen

- Varataan opiskelijalle riittävästi aikaa myös ohjaukseen:
  - oman oppimisen reflektointi ja itseohjaaminen
  - hopsin laatiminen ja täydentäminen
  - ohjauskeskusteluihin osallistuminen
  - ajankäytön suunnittelu ja ohjaus (verkko-opetus!)
  - ohjauksen suorittaminen - integrointi opintojaksoon ?
- Ohjauksen kuormittavuuden seuranta
  - hopsien pisteytys, ohjauskeskustelut, valmistautuminen jne.
  - harjoittelun ohjaus ja mitoitus, harjoittelupäiväkirjat